

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Laukkanen, Arto

Title: Ekologinen lähestymistapa vie liikuntatunnit koulun ulkopuolelle

Year: 2021

Version: Published version

Copyright: © Liikuntatieteellinen Seura 2021

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Laukkanen, A. (2021). Ekologinen lähestymistapa vie liikuntatunnit koulun ulkopuolelle. *Liikunta ja tiede*, 58(4), 28.

Pedagogiikka

ARTO LAUKKANEN
arto.i.laukkanen@jyu.fi

Ekologinen lähestymistapa vie liikuntatunnit koulun ulkopuolelle

LIKUNNANOPETUKSESSA TULISI nykyistä enemmän hyödyntää lapsille tyypillistä tapaa oppia liikkumaan monipuolisissa ympäristöissä etsimisen, kokeilemisen, löytämisen, keksimisen ja soveltamisen kautta. Dynaamiseen ekologiaan pohjautuva oppimiskäsitys voisi auttaa lapsia ja nuoria kehittämään taitoja ja toimintatapoja, jotka ovat monipuolisempia ja paremmin sopeutuvia eri ympäristöihin.

Lähestymistapa auttaisi monikansallisen tutkijaryhmän mukaan kasvattamaan lapsille ja nuorille itseohjautumisen valmiuksia ja mahdollisuuksia kiinnittyä paremmin koulun ulkopuolisiin liikuntamahdollisuuksiin ja -ympäristöihin. Näin liikunnanopetus voisi vastata paremmin sille asetettuun tavoitteeseen edistää lasten ja nuorten liikuntaan kasvamista.

Tutkijat käyttävät dynaamiseen ekologiaan perustuvasta opetustavasta nimitystä ”pehmeä” pedagogiikka, jossa painottuu opettajan ja oppilaan välinen yhteistyö ja oppilaan itsesääätelytaitojen oppiminen. Opettamisessa korostuu ympäristön huolellinen suunnittelu, jotta oppijan, ympäristön ja tehtävän välille muodostuu toimintaa ja oppimista stimuloivaa vuorovaikutusta. Toteutuakseen tällainen oppimisprosessi vaatii oppilaalta vastuunottamista ja aktiivista ympäristön oppimismahdollisuuksien havainnoimista, ja niiden hyödyntämistä oman toiminnan suuntaamisessa.

Tutkijat esittävät kolme esimerkkiä teoreettisen esityksensä tueksi. Esimerkiksi uinninopetuksessa tulisi vaihteittain suosia luonnonvesiä ja sitä vastaavia oppimisympäristöjä, joissa vedestä pelastautumistaidot voisivat muodostaa keskeisen oppisisällön. Uimahallissa opitut taidot siirtyvät vain osin luonnonvesiin, joissa vesiliikuntataidot voivat olla tärkeitä pelastautumistaitoja. Kilpauintia vastaavien uintitekniikoiden opettamisen tutkijat jättäisivät uintiseurojen vastuulle, sillä kyseisiä taitoja hyödynnetään lähinnä kilpauintiin tähtäävissä ympäristöissä ja niillä on vähän sovellusarvoa sen ulkopuolella.

Toisena esimerkkinä tutkijat ehdottavat, että perinteisen koko kentän sisäkoripallon opettamisen sijaan katukoripallon ja siihen liittyvien ilmiöiden opettaminen voisi vastata paremmin lasten ja nuorten vapaa-ajallaan tarvitsemia tietoja ja taitoja koripallosta. Katukoripallon opettaminen voisi koostua mm. sille tyypillisistä pienpeleistä ja pelimuodoista, tuntien siirtämisestä pala palalta enemmän katukoripallon harrastamista vastaaviin ympäristöihin ja ideaalitapauksessa paikalliseen katukoripallotoimintaan sisään pääsemisen avustamisesta.

LÄHDE

Rudd, J.R., Woods, C., Seifert, L & Davids, K. 2021. An ecological dynamics conceptualisation of physical 'education': Where we have been and where we could go next. *Physical Education and Sport Pedagogy* 26(3), 293–306.

Kuva: Antero Aaltonen